

มติคณะรัฐมนตรี

วันที่ 31 เดือน มกราคม พ.ศ. 2566

เว็บไซต์ รัฐบาลไทย

URL : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/64402>

ต่างประเทศ

18. เรื่อง ร่างเอกสารที่จะรับรองในการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน ครั้งที่ 26 และการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เสนอดังนี้

1. เห็นชอบต่อร่างเอกสาร จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ (1) ร่างถ้อยแถลงเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน ครั้งที่ 26 (2) ร่างถ้อยแถลงเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียนบวกสาม (สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) ครั้งที่ 22 (3) ร่างถ้อยแถลงเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน – สาธารณรัฐอินเดีย ครั้งที่ 10 (4) ร่างถ้อยแถลงเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน – สหพันธ์รัฐรัสเซีย ครั้งที่ 2 และ (5) ร่างแผนงานความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอาเซียน – สาธารณรัฐอินเดีย ปี พ.ศ. 2566 – 2570

2. อนุมัติให้นายอารัญ บุญชัย ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน ครั้งที่ 26 และการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ในฐานะผู้แทนรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Minister) ของไทย และร่วมรับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ ดังกล่าว โดยไม่มีการลงนาม

สาระสำคัญ

1. ร่างถ้อยแถลงเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน ครั้งที่ 26 มีเนื้อหาสะท้อนเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียน ในการฟื้นฟูการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ผ่านการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอาเซียน ปี พ.ศ. 2559 – 2569 (ASEAN Tourism Strategic Plan 2016 – 2025) โดยการประชาสัมพันธ์รูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การดำเนินการตามมาตรการทางสาธารณสุขเพื่อฟื้นคืนความเชื่อมั่น ในการเดินทางท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน การจัดทำผลการศึกษาศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เกิดการสร้างตำแหน่งงานใหม่ ๆ และการมอบรางวัลมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ เอกสารดังกล่าวยังเน้นย้ำความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่รับผิดชอบ ยั่งยืน และครอบคลุม ผ่านการจัดทำผลการศึกษาศึกษาเพื่อพัฒนารอบการดำเนินงานของอาเซียนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) การพัฒนาเครือข่ายระเบียงเศรษฐกิจการท่องเที่ยว รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงดิจิทัล

2. ร่างถ้อยแถลงเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียนบวกสาม (สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) ครั้งที่ 22 มีเนื้อหาส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และกลุ่มประเทศภาคี ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ผ่านการจัดกิจกรรม เพื่อสนับสนุน และยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงดิจิทัล การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การทำการตลาดการท่องเที่ยว และการเสริมสร้างบทบาทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอาเซียน ปี พ.ศ. 2559 – 2568 (ASEAN Tourism Strategic Plan 2016 – 2025) แผนงานความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอาเซียนบวกสามระหว่างปี พ.ศ. 2564 – 2568 (APT Tourism Work Plan 2021 – 2025) โดยอาศัยกลไกการดำเนินงานของศูนย์อาเซียน-จีน ศูนย์อาเซียน-ญี่ปุ่น และศูนย์อาเซียน-เกาหลี

3. ร่างถ้อยแถลงข่าวร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 10 มีเนื้อหาสนับสนุนการส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอาเซียน – อินเดีย ในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อรับมือต่อผลกระทบของวิกฤตโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด – 19) ต่อภาคการท่องเที่ยวในทุกมิติรวมถึงกำหนดทิศทางในการดำเนินงานตามแผนงานด้านการท่องเที่ยวอาเซียน-อินเดีย ปี พ.ศ. 2564 – 2565 (ASEAN-India Tourism Work Plan 2021-2022) เพื่อฟื้นฟูอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ผ่านการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ และยั่งยืน การแลกเปลี่ยนข้อมูลสถิติการท่องเที่ยว การยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว การสนับสนุนและส่งเสริมโอกาสของธุรกิจท่องเที่ยวขนาดกลางและขนาดย่อม (MSMEs) กิจกรรมทางการตลาด เพื่อสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอาเซียน ปี พ.ศ. 2559 – 2568 (The ASEAN Tourism Strategic Plan : ATSP 2016 – 2025) และกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวอาเซียน ปี พ.ศ. 2564 – 2568 (The ASEAN Tourism Marketing Strategy 2021 – 2025) แผนฟื้นฟูหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) สำหรับการท่องเที่ยวอาเซียน กรอบอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และปฏิญญาพนมเปญว่าด้วยการปฏิรูปการท่องเที่ยวอาเซียน

4. ร่างถ้อยแถลงข่าวร่วมการประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน – สหพันธรัฐรัสเซีย ครั้งที่ 2 มีเนื้อหาสะท้อนเจตนารมณ์ในการฟื้นคืนความเชื่อมั่นของการเดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนในฐานะจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวรัสเซีย ผ่านการส่งเสริมความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว การยกระดับความพยายามของการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและครอบคลุม การจัดทำโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนท้องถิ่น

5. ร่างแผนงานความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอาเซียน – สาธารณรัฐอินเดีย ปี พ.ศ. 2566 - 2570 ประกอบด้วย 7 กิจกรรมหลักภายใต้แผนฯ ได้แก่ (1) การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและครอบคลุม (2) การส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการท่องเที่ยว (3) ความปลอดภัยและความมั่นคงด้านการท่องเที่ยว (4) การลงทุนด้านการท่องเที่ยว (5) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานด้านการท่องเที่ยว (6) การท่องเที่ยวและ การเชื่อมโยง และ (7) การประชาสัมพันธ์และการตลาด

19. เรื่อง การขยายอายุบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการกับมาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็น ภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 และการขยายบัญชีรายการสินค้าจำเป็น

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการขยายอายุบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการกับมาตรการที่มีใช้ ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและ ความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 (บันทึกความเข้าใจ) และการขยายบัญชีรายการสินค้าจำเป็น รวมทั้งอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในร่างหนังสือตอบฝ่ายไทย ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างหนังสือตอบฝ่ายไทยในส่วนที่มีใช้ สำระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกตามที่กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. คณะรัฐมนตรีมีมติ (10 พฤศจิกายน 2563) เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการกับ มาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 (Memorandum of Understanding on the Implementation of Non-Tariff Measures on Essential Goods under the Hanoi Plan of Action on Strengthening ASEAN Economic Cooperation and Supply Chain Connectivity in Response to the COVID-19 Pandemic) และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือ ผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ และได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ทั้งนี้บันทึกความเข้าใจ เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการ ความร่วมมือระหว่างกัน โดยระบุอย่างชัดเจนว่าไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ

2. คณะรัฐมนตรีมีมติ (7 กันยายน 2564) เห็นชอบร่างบัญชีรายการสินค้าจำเป็นในกลุ่มสินค้าอาหาร และสินค้าเกษตร เพื่อขยายรายการสินค้าเพิ่มเติมในบัญชีแนบท้ายบันทึกความเข้าใจฯ จำนวน 107 รายการ อาทิ สัตว์น้ำ พืชผัก อาหารแปรรูป ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ 27 เมื่อเดือนมีนาคม 2564 ที่ให้ขยายรายการสินค้าจำเป็นแนบท้ายบันทึกความเข้าใจฯ ที่ ประเทศสมาชิกจะไม่ริเริ่มหรือคงมาตรการที่มีใช้ภาษีที่จำกัดการค้าต่อสินค้าจำเป็นเท่าที่จะทำได้ไปยังสินค้าเกษตร และอาหารพื้นฐานอย่างน้อย 100 รายการ โดยไม่ได้มีการแก้ไขสาระของบันทึกความเข้าใจฯ (ทำให้ปัจจุบันมีบัญชี รายการสินค้าจำเป็นภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ จำนวน 259 รายการ)

3. ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ 28 เมื่อเดือน มีนาคม 2565 ได้เห็นชอบในหลักการให้ขยายอายุบันทึกความเข้าใจฯ เพิ่มอีก 2 ปี เพื่อให้มีผลถึงเดือนพฤศจิกายน 2567 (จากเดิม เดือนพฤศจิกายน 2565) และให้ร่วมกันพิจารณาขยายรายการสินค้าจำเป็นเพิ่มเติม

4. ประเทศสมาชิกอาเซียนได้พิจารณาสินค้าที่อาจจัดเป็นรายการสินค้าจำเป็นเพิ่มเติมแล้วส่งรายการ สินค้าให้สำนักเลขาธิการอาเซียนรวบรวม เพื่อพิจารณารายการสินค้าที่สมาชิกทั้ง 10 ประเทศเห็นตรงกันว่าสามารถ กำหนดเพิ่มในบัญชีรายการสินค้าจำเป็นภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ ได้ โดยในส่วนของไทย กรมเจรจาการค้าระหว่าง ประเทศได้สอบถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดประชุมเพื่อหารือร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2565 จนได้ข้อสรุปในการจัดทำสินค้าจำเป็นเพิ่มเติมอีกจำนวน 106 รายการ ต่อมาสำนักเลขาธิการอาเซียน ได้พิจารณาสินค้าที่สมาชิกอาเซียนเห็นตรงกันทั้ง 10 ประเทศ จนได้ข้อสรุปบัญชีรายการสินค้าจำเป็นเพิ่มเติม จำนวน 92 รายการ อาทิ สินค้าปลา พืชผัก แป้งข้าว ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์และเครื่องจักรบางรายการ

5. กระทรวงพาณิชย์เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายอายุบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการกับมาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 (บันทึกความเข้าใจ) **ออกไปอีก 2 ปี** จากเดิมสิ้นสุดเดือนพฤศจิกายน 256 เป็นสิ้นสุดเดือน **พฤศจิกายน 2567** รวมทั้งเห็นชอบการขยายบัญชีรายการสินค้าจำเป็น (Essential Goods) ภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าว เพิ่มเติมอีก 92 รายการ ส่งผลให้มีรายการสินค้าจำเป็นรวมทั้งสิ้น 351 รายการ โดยบันทึกความเข้าใจฯ มีสาระสำคัญเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการร่วมมือระหว่างกัน โดยประเทศสมาชิกจะไม่ริเริ่มหรือคงมาตรการที่มีใช้ภาษีที่จำกัดการค้าต่อสินค้าจำเป็นเท่าที่จะทำได้ และยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีในสินค้าจำเป็นทั้งหมดที่ไม่เป็นไปตามความตกลงองค์การการค้าโลก (WTO) ในขอบเขตที่เป็นไปได้ เพื่อให้สินค้าจำเป็น (Essential Goods) ซึ่งประกอบด้วย อาหาร ยา อุปกรณ์ทางการแพทย์ และสินค้าจำเป็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้กับการระบาดของโรคโควิด-19 สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างราบรื่นในห่วงโซ่อุปทาน โดยบันทึกความเข้าใจฯ ระบุอย่างชัดเจนว่าไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่มีผลให้เกิดข้อพิพาททางการค้า และไม่ขึ้นกับกลไกการระงับข้อพิพาทใด ๆ ทั้งนี้ การขยายอายุบันทึกความเข้าใจฯ ในครั้งนี้จะดำเนินการโดยใช้หนังสือแลกเปลี่ยนที่จัดทำขึ้นโดยรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์กัมพูชาในฐานะประธานอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นมีหนังสือตอบกลับเพื่อยอมรับการขยายอายุและการแก้ไขบันทึกความเข้าใจฯ

ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้วไม่ขัดข้อง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างหนังสือตอบกลับของฝ่ายไทยเพื่อยอมรับการขยายอายุและแก้ไขบันทึกความเข้าใจฯ ตามข้อเสนอในหนังสือแลกเปลี่ยนของประธานอาเซียน ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

20. เรื่อง ร่างเอกสารที่จะมีการร่วมลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ 3 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) เสนอ ดังนี้

1. เห็นชอบต่อร่างเอกสารทั้ง 7 ฉบับ (1) ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศว่าด้วยสาขาความร่วมมือด้านดิจิทัล (Memorandum of Understanding between the Governments of the Member States of the Association of Southeast Asian Nations and the International Telecommunication Union in the Field of Digital Cooperation) (2) ร่างปฏิญญาดิจิทัลโบราเคย์ (Boracay Digital Declaration) (3) ร่างแนวทางปฏิบัติร่วมระหว่างข้อสัญญาต้นแบบของอาเซียนและข้อสัญญามาตรฐานของสหภาพยุโรปสำหรับการโอนข้อมูลระหว่างประเทศ (Guide to ASEAN Model Contractual Clauses and EU Standard Contractual Clauses for International Data Transfers) (4) ร่างรายงานการศึกษาภูมิทัศน์ปัญญาประดิษฐ์ของอาเซียน (ASEAN AI Landscape Study Report) (5) ร่างกรอบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียน (Framework for Promoting the Growth of Digital Startups in ASEAN) (6) ร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: กรอบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียน (Policy Recommendation: Framework for Promoting the Growth of Digital Startups in ASEAN) และ (7) ร่างแถลงข่าวร่วมสำหรับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ 3 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง (The 3rd ASEAN Digital Ministers' Meeting and Related Meetings Joint Media Statement) โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงถ้อยคำที่มีสาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบไว้ ให้ ดศ. ดำเนินการได้โดยให้เสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว

2. อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศว่าด้วยสาขาความร่วมมือด้านดิจิทัล (ร่างบันทึกความเข้าใจฯ)

3. อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองร่างปฏิญญาดิจิทัลโบราเคย์ และให้ความเห็นชอบร่างเอกสารจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

1) ร่างแนวทางปฏิบัติร่วมระหว่างข้อสัญญาต้นแบบของอาเซียนและข้อสัญญามาตรฐานของสหภาพยุโรปสำหรับการโอนข้อมูลระหว่างประเทศ (ร่างแนวทางปฏิบัติร่วมระหว่างข้อสัญญาต้นแบบของอาเซียนฯ)

2) ร่างรายงานการศึกษาภูมิทัศน์ปัญญาประดิษฐ์ของอาเซียน (ร่างรายงานการศึกษาภูมิทัศน์ปัญญาประดิษฐ์ฯ)

3) ร่างกรอบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียน (ร่างกรอบการดำเนินงานวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลฯ)

4) ร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: กรอบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียน (ร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ)

5) ร่างแถลงข่าวร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัลครั้งที่ 3 (The 3rd ASEAN Digital Ministers Meeting หรือ ADGMIN ครั้งที่ 3) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง (ร่างแถลงข่าวร่วมฯ) [มีกำหนดจัดการประชุมรัฐมนตรี ครั้งที่ 3 (The 3rd ASEAN Digital Ministers Meeting หรือ ADGMIN) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 6 - 10 กุมภาพันธ์ 2566 ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์]

สาระสำคัญ

ที่ประชุมผู้นำเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านดิจิทัลและผู้นำสหภาพแรงงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน อย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2565 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2565 ผ่านระบบการประชุมทางไกล ได้เห็นชอบเอกสารที่จะมีการลงนามรับรอง และให้ความเห็นชอบในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ด้านดิจิทัล ครั้งที่ 3 จำนวน 7 ฉบับ ดังนี้

1. **ร่างบันทึกความเข้าใจ** มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศภายใต้ขอบเขตความร่วมมือด้านดิจิทัล โดยมีขอบเขตของความร่วมมือด้านดิจิทัล จำนวน 11 ด้าน เช่น (1) ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และความมั่นคงด้านดิจิทัล (2) ความเชื่อมโยงด้านดิจิทัลและระหว่างประเทศเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการเข้าถึงและศักยภาพของอินเทอร์เน็ต บรอดแบนด์ (3) ความเท่าเทียมทั่วถึงทางดิจิทัลเพื่อส่งเสริมความรู้ทางดิจิทัลและการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (4) นโยบายโทรคมนาคมและดิจิทัลของอาเซียน ฯลฯ

2. **ร่างปฏิญญาดิจิทัลโบรกาเคย์** เป็นเอกสารที่มุ่งขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนแม่บทอาเซียนด้านดิจิทัล ค.ศ. 2025 แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ค.ศ. 2025 และเจตนารมณ์ของผู้นำอาเซียนจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 40 และครั้งที่ 41 ในการผลักดันการเป็นสังคมดิจิทัลที่ครอบคลุมทั่วทั้งภูมิภาคอาเซียนในการออกแบบแนวทางการแก้ไขปัญหาดิจิทัลและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากการปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัล เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และชีวิตความเป็นอยู่ของพลเมือง รวมถึงส่งเสริมการเติบโตด้านเศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียนอย่างเท่าเทียม

3. **ร่างแนวทางปฏิบัติร่วมระหว่างข้อสัญญาต้นแบบของอาเซียนฯ** เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้น เพื่อช่วยให้ภาคธุรกิจที่ดำเนินงานทั่วทั้งภูมิภาคอาเซียนและสหภาพยุโรปสามารถเข้าใจถึงความเหมือน และความแตกต่างกันระหว่างข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการโอนย้ายข้อมูล ทั้งนี้ แนวทางปฏิบัติร่วมดังกล่าวจะช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลของอาเซียนและสหภาพยุโรปตามความเหมาะสม และช่วยให้ภาคธุรกิจสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของข้อสัญญาได้ง่ายยิ่งขึ้น

4. **รายงานการศึกษาภูมิทัศน์ปัญญาประดิษฐ์ฯ** เป็นเอกสารผลการศึกษายุทธศาสตร์ ซอร์ริเริ่ม และกรอบธรรมาภิบาลด้านปัญญาประดิษฐ์ของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงกรอบธรรมาภิบาลด้านเอไอของประเทศอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการจัดทำกรอบธรรมาภิบาล ด้านปัญญาประดิษฐ์สำหรับอาเซียน

5. **ร่างกรอบการดำเนินงานวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลฯ** มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารอบ การดำเนินงานของระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยสำหรับวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียนและการปรับใช้กรอบ การดำเนินงานภายหลังเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในประเทศสมาชิก

6. **ร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย :กรอบการดำเนินงานวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลฯ** เป็นเอกสารที่ระบุถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาระบบนิเวศสำหรับวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในแต่ละมิติ (ตามเสาหลักของกรอบการดำเนินงาน 6 เสาหลัก) สำหรับแต่ประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อลดช่องว่างของการพัฒนาและสนับสนุน การพัฒนาระบบนิเวศของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลอย่างมีกลยุทธ์

7. **ร่างแถลงข่าวร่วมฯ** เป็นเอกสารที่ระบุถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาด้านดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียนตามแผนแม่บทอาเซียนด้านดิจิทัล ค.ศ. 2025 การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการข้อมูล และการไหลเวียนข้อมูลข้ามพรมแดนในอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมนวัตกรรมและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ความก้าวหน้าด้านการพัฒนา 5G และการปรับเปลี่ยนไปสู่รัฐบาลดิจิทัล รวมถึงยินดีต่อความพยายามจัดตั้งศูนย์ประสานงานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ของอาเซียน (ASEAN Regional CERT) และการส่งเสริมมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของอาเซียน ค.ศ. 2021 – 2025

21. ขออนุมัติเป็นหลักการให้จ่ายเงินสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (Economic Research Institute for ASEAN and East Asia : ERIA)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเฉพาะการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของ ERIA ในช่วงปี 2564 - 2569 จำนวน 60,000 ดอลลาร์สหรัฐ ตามที่สำนักงานงบประมาณให้ความเห็น สำหรับการจ่ายเงินสนับสนุนในงวดถัดไป เห็นควรที่กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศจะได้พิจารณาผลการดำเนินงาน ความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับ ตลอดจนติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการตามแผนปี 2564 - 2569 ก่อนดำเนินการสนับสนุนงบประมาณให้กับ ERIA ต่อไป

สาระสำคัญ

สถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (ERIA) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2551 เป็นหน่วยงานด้านการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการทางเศรษฐกิจในอาเซียน และให้ข้อเสนอแนะต่ออาเซียนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint 2025) ผ่านผลงานวิจัยต่าง ๆ โดย ERIA มีสมาชิก 16 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน 10 ประเทศ และประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออก 6 ประเทศ ประกอบด้วย สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย ทั้งนี้ ที่ผ่านมาประเทศต่าง ๆ ได้มีการจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ ERIA ไปแล้ว 1 ครั้งเมื่อปี 2555 โดยกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก 6 ประเทศ ให้การสนับสนุนเงินในจำนวนที่แตกต่างกันตามความสมัครใจ ส่วนประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ รวมถึงประเทศไทยให้เงินสนับสนุนเท่ากันคือ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ โดยกระทรวงพาณิชย์ (พณ.) แจ้งข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการที่ผ่านมา ERIA จะไม่ได้มีส่วนร่วมในงานวิจัยหรือการออกแบบนโยบายให้กับประเทศไทยโดยตรง แต่ผลงานวิจัยของ ERIA หลายเรื่องที่ช่วยสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำกรอบความตกลงต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ซึ่งผลสำเร็จในการจัดทำความตกลง RCEP ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์ในเรื่องของเศรษฐกิจและมูลค่าการค้าที่เพิ่มขึ้น

22. เรื่อง ผลการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (The 14th IMT-GT Summit)

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอทั้ง 2 ข้อดังนี้

1. รับทราบผลการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย [The 14th IMT-GT (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle) Summit] เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565

2. เห็นชอบการมอบหมายภารกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยตามแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและให้ สศช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงคมนาคม ไปดำเนินการต่อไป

สาระสำคัญของเรื่อง

สศช. รายงานว่า

1. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงาน IMT-GT เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565 ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับความก้าวหน้า ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และทิศทางการดำเนินงานในอนาคตของแผนงาน IMT-GT สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 ความคืบหน้าโครงการความเชื่อมโยงทางกายภาพ (Physical Connectivity Projects: PCPs) มีมูลค่าการลงทุนกว่า 57,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 2.1 ล้านล้านบาท) โดยประเทศไทย มีโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการและมีความคืบหน้า เช่น โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่ 2 อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส-เมืองรันเตาปันยัง รัฐกลันตัน โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งใหม่ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส - เมืองเป็งกาลันกูโบร์ รัฐกลันตัน โครงการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงด้านศุลกากรสะเดา แห่งใหม่ จังหวัดสงขลา - ด้านศุลกากรบูกิตกายูฮิตัม โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษเชื่อมโยงหาดใหญ่ - สะเดา และโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่เชื่อมโยงหาดใหญ่ - ปะดังเบซาร์

1.2 ความคืบหน้าการดำเนินงานในสาขาความร่วมมือต่าง ๆ เช่น (1) การลงนามบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MoU) โครงการเมืองยางพาราและความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมยาง ซึ่งได้จัดตั้งเมืองยาง จำนวน 3 เมือง มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 1,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีจังหวัดสงขลา เข้าร่วมโครงการ (2) การดำเนินโครงการด้านการท่องเที่ยว เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวชาวมุสลิมและการจัดทำ ชุดเครื่องมือพัฒนาแผนการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยว (3) การส่งเสริมการแปรรูปปาล์มน้ำมันในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (4) การเสริมสร้างศักยภาพและทักษะทางวิชาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน (5) การเสริมสร้างศักยภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองและการลงทะเบียนมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฮาลาล และ (6) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของกรอบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Development Framework: SUDF) ของแผนงาน IMT-GT

1.3 ผู้นำแผนงาน IMT-GT ได้ร่วมกันรับรอง IB 2022 - 2026 ซึ่งเป็นกรอบยุทธศาสตร์การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายภายใต้วิสัยทัศน์ พ.ศ. 2579 และเห็นชอบการเฉลิมฉลองครบรอบ 30 ปี แผนงาน IMT-GT ในปี 2566 และกิจกรรมต่าง ๆ ในปีแห่งการท่องเที่ยว IMT-GT พ.ศ. 2566 - 2568 (IMT-GT Visit Year 2023 - 2025) โดยได้มอบหมายให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินงานเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวและเป็นการพลิกฟื้นเศรษฐกิจของ IMT-GT ให้กลับคืนสู่ปกติ

2. ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้นำและผู้เข้าร่วมประชุมอื่น ๆ

ผู้นำและผู้เข้าร่วมประชุม	ความเห็นและข้อเสนอแนะ
นายกรัฐมนตรีไทย	<p>(1) เร่งรัดการดำเนินโครงการสำคัญด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับวาระการเฉลิมฉลองครบรอบ 30 ปี แผนงาน IMT-GT ในปี 2566 รวมทั้ง จัดกิจกรรม เชิงสร้างสรรค์ต่าง ๆ ในช่วง IMT-GT Visit Year 2023 - 2025 เพื่อสนับสนุนให้ อนุภูมิภาค IMT-GT เป็นจุดหมายปลายทางเดียวกันของนักท่องเที่ยวทั่วโลก</p> <p>(2) เร่งรัดการพัฒนา PCPs เพื่อความเชื่อมโยงที่ไร้รอยต่อ เช่น โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก</p> <p>(3) เร่งรัดการดำเนินโครงการภายใต้ MoU โครงการเมืองยางพาราและ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมยางให้เกิดผลเป็นรูปธรรม</p> <p>(4) พัฒนาโครงการภายใต้ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสอดคล้องกับเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model: BCG Model) ผ่านการระดมทุนในหลายรูปแบบ เช่น พันธบัตรเพื่อความยั่งยืนของไทย</p> <p>(5) เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาครัฐกิจ IMT-GT เพื่อผลักดันและขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม</p> <p>(6) สนับสนุนการเชื่อมโยงแผนงาน IMT-GT กับแผนงานพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคอื่น ๆ เช่น กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง โดยมุ่งเน้นความร่วมมือด้านคมนาคมขนส่งในการเชื่อมต่อห่วงโซ่มูลค่าระหว่างสินค้า</p> <p style="text-align: right;">ทา</p> <p>วงการเกษตร อาหารและผลิตภัณฑ์ฮาลาล และการเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว</p>
ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย	<p>(1) การฟื้นฟูการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคและการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีฮาลาล</p> <p>(2) การเร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกฎระเบียบเพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างกัน เช่น ท่าเรือ สนามบิน และทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง รวมทั้งให้ความสำคัญกับบทบาทของเครือข่ายมหาวิทยาลัย UNINET* ในการเป็นศูนย์กลางการวิจัยและนวัตกรรมและพัฒนาทุนมนุษย์ในอนุภูมิภาค</p> <p>(3) การสร้างอนุภูมิภาคที่ยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยเร่งรัดการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาดผ่านการลงทุนและการสร้างงานในภาคธุรกิจพลังงานหมุนเวียน รวมถึงเร่งดำเนินการตามกรอบการพัฒนาเมืองสีเขียว พ.ศ. 2562 - 2579 ซึ่งจะส่งผลให้แผนงาน IMT-GT เป็นแกนกลางความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนและอินโดแปซิฟิก</p>
ผู้แทนพิเศษของนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย	<p>- เสนอให้ประเทศสมาชิก IMT-GT มุ่งมั่นพลิกฟื้นเศรษฐกิจและสังคมใน อนุภูมิภาคภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับช่วง IMT-GT Visit Year 2023 - 2025</p> <p>- ข้อเสนอแนะ 4 ประเด็น ได้แก่</p> <p>(1) การรับมือประเด็นเร่งด่วนของโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)</p>

	<p>(2) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในช่วงปีที่ผ่านมา และการผลักดันให้ทุกภาคส่วนริเริ่มโครงการที่ให้ผลลัพธ์เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติ ได้ทันที</p> <p>(3) การส่งเสริมกลไกขับเคลื่อนการเติบโตของอนุภูมิภาค เช่น สนับสนุนบทบาทของภาคเอกชนผ่านสภาธุรกิจร่วม IMT-GT และสนับสนุนให้ IMT-GT ทำงานร่วมกับสำนักเลขาธิการอาเซียนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน</p> <p>(4) ร่วมกันดำเนินงานในสาขาที่สำคัญ เช่น สาขาภาคการผลิตและการเกษตรและแร่หรือในเรื่องความร่วมมือใหม่ ๆ เช่น อุตสาหกรรมการบินและอวกาศ</p>
เลขาธิการอาเซียน	<p>เน้นย้ำประเด็นที่สำคัญต่อการดำเนินการตาม IB 2022 - 2026 ประกอบด้วย</p> <p>(1) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อช่วยขับเคลื่อนการบูรณาการทางเศรษฐกิจของอาเซียน</p> <p>(2) รับรองการเชื่อมโยงระหว่างกรอบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนของแผนงาน IMT-GT ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนของอาเซียนและเครือข่ายเมืองอัจฉริยะอาเซียน และการเพิ่มการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน</p> <p>(3) ผลักดันการใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) โดยมุ่งหวังให้การบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคแน่นแฟ้นขึ้นผ่านการเสริมสร้างความเข้าใจตามความตกลง RCEP แก่ทุกภาคส่วนในอนุภูมิภาคและกลไกของสภาธุรกิจร่วม IMT-GT</p>
ประธานธนาคารพัฒนาเอเชีย	<p>(1) สนับสนุนเงินทุนจำนวน 1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแก่ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในช่วงปี 2562 - 2573 โดยในส่วนของไทย ธนาคารพัฒนาเอเชียสนับสนุนการออกตราสารหนี้สีเขียว (Green Bonds) และแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อการฟื้นตัวและการเติบโตทางเศรษฐกิจ</p> <p>(2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมและยั่งยืน โดยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวท่องถิ่นนำแพลตฟอร์มดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อช่วยให้ธุรกิจเติบโตและเสริมสร้างศักยภาพการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว</p>

3. ที่ประชุมเห็นชอบแถลงการณ์ร่วมการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงาน IMT-GT โดยไม่มีการปรับปรุงสาระเพิ่มเติม และเห็นชอบ IB 2022 - 2026 ซึ่งทั้งเอกสารทั้ง 2 ฉบับ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2565

4. แผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแผนงาน IMT-GT สรุปได้ ดังนี้

4.1 การลงนามกรอบความร่วมมือระหว่างรัฐบาลอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ด้านศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง และการกักกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของสินค้าและบุคคลตามแผนงาน IMT-GT โดยมีกำหนดลงนามในปี 2566

4.2 การผลักดันโครงการความเชื่อมโยงที่สำคัญของประเทศสมาชิก IMT-GT โดยเฉพาะการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ จังหวัดสงขลา - ด่านศุลกากรภูเก็ทกายูอิติมของมาเลเซีย และการเร่งพัฒนาและต่อยอดโครงการเพื่อสนับสนุนการเป็นจุดหมายปลายทางเดียวกันด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งการมุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด เช่น ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราแปรรูป ผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมัน และการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานฮาลาลให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของตลาดโลกตามข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี

4.3 การดำเนินกิจกรรมสำคัญด้านการท่องเที่ยวเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 30 ปี แผนงาน IMT-GT ในปี 2566 และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วง IMT-GT Visit Year 2023 – 2025

4.4 อินโดนีเซียมีกำหนดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับผู้นำ แผนงาน IMT-GT ครั้งที่ 15 ในเดือนพฤษภาคม 2566

5. การมอบหมายหน่วยงานดำเนินงานตามผลการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงาน IMT-GT สรุปได้ ดังนี้

โครงการ/ประเด็นสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การขับเคลื่อนแผนงาน IMT-GT ในภาพรวม เช่น	
(1) การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภายใต้ IB 2022 - 2026 ไปสู่การปฏิบัติ	เช่น - กระทรวงการคลัง (กค.) - กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.) - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) - กระทรวงคมนาคม (คค.) - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) - กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) - กระทรวงมหาดไทย (มท.) - สศช.
(2) การส่งเสริมความร่วมมือกับหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา เช่น - ส่งเสริมความร่วมมือกับธนาคารพัฒนาเอเชียในการพัฒนาเมืองนำอยู่และอัจฉริยะ ส่งเสริมการลงทุนสีเขียว และขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจและความร่วมมือด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษ - ทหารเรือแนวทางการร่วมมือกับอินเดียนิวในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาใหม่ใน IMT-GT	เช่น - มหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิก UNINET - กค. - กก. - อว. - กษ. - ดศ. - มท. - ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
(3) เครือข่ายมหาวิทยาลัย IMT-GT (UNINET) - ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและสนับสนุนทุกสาขาภายใต้ IB 2022 - 2026	เช่น - กต. - กก. - คค. - ดศ. - มท. - ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
การขับเคลื่อนประเด็นความร่วมมือรายสาขา เช่น	
(1) สาขาการท่องเที่ยว - พัฒนาและต่อยอดโครงการเพื่อสนับสนุนการเป็นจุดหมายปลายทางเดียวกันด้านการท่องเที่ยว - เร่งสร้างรายได้การท่องเที่ยวใน IMT-GT - ผลักดันให้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวมีความครอบคลุมและความยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่น	เช่น - กต. - กก. - คค. - ดศ. - กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตช.)

<p>(2) สาขาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขยายผลโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลิตภาพทางการเกษตร และการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด เช่น ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราแปรรูป - มุ่งเน้นการเกษตรยั่งยืนและการพัฒนาและส่งเสริมสินค้าที่โดดเด่น เช่น ยางพาราและน้ำมันปาล์ม และการยกระดับห่วงโซ่อุปทานอาหารข้ามพรมแดน 	<p>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กษ. - มท. - กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) - สศช.
<p>(3) สาขาผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบรับรองมาตรฐานฮาลาลให้เป็นที่ยอมรับของตลาดโลกควบคู่กับการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการยกระดับแรงงานในอุตสาหกรรมฮาลาล - ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฮาลาล การปรับใช้เทคโนโลยีและการขยายธุรกิจและเครือข่ายพันธมิตร - พัฒนาคุณภาพและทักษะผู้ประกอบการฮาลาลขนาดกลางและขนาดย่อมและบุคลากร โดยร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศ 	<p>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กษ. - อว. - สธ. - อก.
<p>(4) สาขาการเชื่อมโยงด้านการขนส่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภายใต้ PCPs ให้เกิดการลงทุนในโครงการอย่างเป็นรูปธรรม - พัฒนาเส้นทางการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบตามแนวระเบียงเศรษฐกิจทั้งหมด 	<p>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กค. - คค. - ดศ. - อก.
<p>(5) สาขาเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งสาขาความร่วมมือด้านเทคโนโลยีดิจิทัล - ผลักดันการใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ IMT-GT - ผลักดันการเสริมสร้างความเชื่อมโยงดิจิทัลและเร่งการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลในอนุภูมิภาค - สนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและมีทักษะและความรู้ในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล 	<p>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดศ. - พณ.
<p>(6) คณะทำงานด้านการค้าและการลงทุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เตรียมการลงนามกรอบความร่วมมือระหว่างรัฐบาลอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ด้านการศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง และการกักกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของสินค้าและบุคคลตามแผนงาน IMT-GT - การพัฒนาและความร่วมมือด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษใน IMT-GT 	<p>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กค. - กษ. - ดศ. - พณ. - อก. - สศช. - ตช.

<p>(7) สาขาสิ่งแวดลอมและสภามืองสีเซีย - พัฒนาโครงการภายใต้สาขาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการดำเนินโครงการเมืองสีเซียและโครงการตามแผนการ ลงทุนตามกรอบ SUDF ซึ่งมีความสอดคล้องกับ BCG Model - แสวงหาความช่วยเหลือที่ไม่ใช่การเงินจากหุ้นส่วนการพัฒนา ได้แก่ ด้านกฎระเบียบ และการยกระดับศักยภาพบุคลากร</p>	<p>เช่น - ทส. - มท.</p>
--	---------------------------------

*IMT-GT UNIVERSITY NETWORK: UNINET คือสถาบันการศึกษาที่มีส่วนร่วมในการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์นโยบายภายใต้
แผนงาน IMT-GT โดยไทยมี 5 มหาวิทยาลัย ที่เป็นสมาชิก UNINET ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

**23. เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (JC) ครั้งที่ 14 และการประชุม
คณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมสำหรับพื้นที่ชายแดน (JDS) ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 5 ระหว่างไทย
กับมาเลเซีย**

คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint
Commission for Bilateral Cooperation: JC) ครั้งที่ 14 และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การ
พัฒนาร่วมสำหรับพื้นที่ชายแดน (Joint Development Strategy for Border Areas: JDS) ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 5
ระหว่างไทยกับมาเลเซีย เมื่อวันที่ 9-10 สิงหาคม 2565 และมอบหมายให้ส่วนราชการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
ตามตารางติดตามผลการประชุม JC ครั้งที่ 14 และการประชุม JDS ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 5 ระหว่างไทยกับมาเลเซีย
ตามที่กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

กต. รายงานว่า

1. เมื่อวันที่ 9-10 สิงหาคม 2565 รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายดอน ปรมัตถวินัย) ได้เป็นประธานร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมาเลเซีย (ดา โตะ ชรี ไซฟูตดิน อับดุลละห์) ในการประชุม JC ครั้งที่ 14 และการประชุม JDS ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 5 ระหว่างไทยกับมาเลเซีย ภายใต้แนวคิด “เสริมสร้างความยืดหยุ่นพื้นที่ในช่วงเวลาแห่งความท้าทาย” เพื่อสะท้อนถึงความจำเป็นในการร่วมมือกันวางยุทธศาสตร์และเพิ่มพูนความร่วมมือในการส่งเสริมความยืดหยุ่นและความสามารถในการฟื้นตัวของทั้งสองประเทศ โดยที่ประชุมมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับ 3P ประกอบด้วย การปกป้องคุ้มครองประชาชน (Protection) การส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง (Prosperity) และการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วน (Partnership) ระหว่างกันให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น สาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ/ผลการประชุมฯ
(1) ความร่วมมือด้านความมั่นคง	มุ่งกระชับความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ การลักลอบขนส่งสินค้าและข้ามแดนผิดกฎหมาย การก่อการร้าย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข่าวกรองเพื่อรับมือภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ และรับทราบว่าฝ่ายมาเลเซียจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคง (Joint Working Committee on Security Cooperation: JWC-SC) ครั้งที่ 1 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย ในเดือนตุลาคม 2565 ¹
(2) ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน	- เร่งรัดการจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า ครั้งที่ 3 ในโอกาสแรกเพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางการบรรลุเป้าหมายมูลค่าการค้าระหว่างกันที่ 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2568 - ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือในอุตสาหกรรมแพรรนไซส์ ตามที่ฝ่ายมาเลเซียแสดงความสนใจที่จะร่วมมือกับฝ่ายไทย - เห็นพ้องที่จะลงนามในบันทึกความเข้าใจที่คั่งค้างในโอกาสแรกเมื่อทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกับร่างบันทึกความเข้าใจและกระบวนการภายในของแต่ละประเทศเสร็จสิ้นแล้ว เช่น บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารข้ามแดน และความร่วมมือด้านศุลกากร - ให้คณะกรรมการร่วมว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือสำหรับพื้นที่ชายแดนศึกษาแนวทางการเชื่อมโยงและบูรณาการเขตเศรษฐกิจพิเศษระหว่างชายแดน - ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงเมืองยางพาราในรัฐเกดะห์กับนิคมอุตสาหกรรมยางพารา จังหวัดสงขลา เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยและเสริมสร้างเสถียรภาพของห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมยางพาราความร่วมมือด้านความมั่นคงว่าควรองเพื่อรับมือภัยความมั่นคงรเทชองตามตารางติดตามผลการประชุม
(3) การพัฒนาความเชื่อมโยงบริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย	- รับทราบความคืบหน้าการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์คณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือสำหรับพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย ปี 2565-2569 ซึ่งเป็นการวางกรอบแนวทางการพัฒนาโดยยึดหลัก 3Es คือ (1) การเสริมสร้างความเชื่อมโยง (Enhancing the Connectivity) (2) การเพิ่มขีดความสามารถในกรแข่งขันมนุษย์ (Enriching the Human Capital) และ (3) การพัฒนาทุนมนุษย์ (Enriching the Human Capital) และเห็นควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้เสร็จสมบูรณ์โดยเร็ว โดยให้จัดลำดับความสำคัญของโครงการและกำหนดกรอบเวลาในการดำเนินโครงการอย่างชัดเจน - เร่งรัดให้โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีความคืบหน้าอย่างเป็นรูปธรรมและ

	<p>มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดกรอบระยะเวลาของการดำเนินโครงการให้มีความชัดเจน เช่น</p> <p>(1) การสร้างถนนเชื่อมด่านสะเตาแห่งใหม่-บุกิตกายูฮิตัม ได้มีการประชุมคณะผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคร่วมไทย-มาเลเซีย (Expert Working Group: EWG) ครั้งที่ 1 เมื่อเดือนเมษายน 2565 และมาเลเซียจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม EWG ครั้งที่ 2 ในเดือนธันวาคม 2565</p> <p>(2) โครงการก่อสร้างสะพานสุโหงโก-ลก-รันเตาป็นยัง แห่งที่ 2 มีความคืบหน้าโดยฝ่ายไทยได้สำรวจสภาพดินและภูมิประเทศให้แก่ฝ่ายมาเลเซียโดยไม่มีค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการออกแบบสะพาน นอกจากนี้ ฝ่ายมาเลเซียอยู่ระหว่างพิจารณาร่างแบบสะพานตากใบ-เป็งกาลีบันกูโบร์ ซึ่งฝ่ายไทยส่งให้ฝ่ายมาเลเซียพิจารณาตั้งแต่ปี 2559 โดยทั้งสองฝ่ายจะหารือรายละเอียดต่อไป</p> <p>(3) ความเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดสตูลกับรัฐปะลิส ฝ่ายมาเลเซียรับทราบข้อเสนอของไทยที่จะทำการศึกษาความเหมาะสมของโครงการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดสตูลกับรัฐปะลิส ซึ่งฝ่ายมาเลเซียจะมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานกับฝ่ายไทยต่อไป</p> <p>(4) เส้นทางรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพมหานคร-กรุงกัวลาลัมเปอร์ ทั้งสองฝ่ายจะจัดตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อหารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการพัฒนาเครือข่ายเส้นทางรถไฟความเร็วสูงดังกล่าว</p>
(4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	เห็นควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะด้านดิจิทัล ซึ่งสถาบันฝึกออาซีพ GIATMARA ของมาเลเซียพร้อมจะดำเนินการฝึกอบรมทักษะความรู้ด้านดิจิทัล และฝ่ายไทยพร้อมจะดำเนินการฝึกอบรมด้านการเกษตรและการบริหาร
(5) ความร่วมมือด้านการเกษตรและประมง	เร่งรัดให้พิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ซึ่งฝ่ายมาเลเซียย้ำว่าควรเป็นกรอบความร่วมมือแบบองค์รวมทั้งด้านการเพาะปลูก ปศุสัตว์ ประมง รวมถึงมาตรการด้านสุขอนามัยที่เกี่ยวข้อง
(6) ความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม	ทั้งสองฝ่ายแสดงความสนใจที่จะกระชับความร่วมมือด้านวัฒนธรรมรวมถึงการจัดทำกรอบความร่วมมือด้านวัฒนธรรม นอกจากนี้ ฝ่ายมาเลเซียขอให้ไทยพิจารณาร่วมกับฝ่ายมาเลเซียเสนอให้เสื่อ Kebaya ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ ภายใต้องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ในปี 2566 เพื่อขึ้นทะเบียนในปี 2567 โดยมาเลเซียจะขอรับการสนับสนุนจากประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยเช่นกัน
(7) ความร่วมมือในสาขาใหม่	เห็นชอบให้ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมความมั่นคงทางไซเบอร์ และรับมือกับปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์ในระดับทวิภาคีและพหุภาคี

2. เอกสารผลลัพธ์ของการประชุม JC ครั้งที่ 14 และการประชุม JDS ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 5 รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายดอนฯ) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมาเลเซีย (ดาโต๊ะ ชรี ไชฟูตดินฯ) ได้ร่วมรับรองบันทึกการประชุมของการประชุม JC ครั้งที่ 14 และบันทึกการประชุม JDS ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 5 ทั้งนี้ ได้มีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำในบันทึกการประชุมของการประชุม JC ครั้งที่ 14 ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 9 สิงหาคม 2565) ในประเด็นความร่วมมือด้านเขตแดนอุตสาหกรรมแพนไซส์ การก่อสร้าง

สะพานสุโข-ลก-รันเตาป็นยัง แห่งที่ 2 และความร่วมมือด้านวัฒนธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะล่าสุดของความร่วมมือระหว่างไทยกับมาเลเซีย

3. การเข้าเยี่ยมชมคารวะนายกรัฐมนตรีและการหารือกับรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายดอนฯ) สรุปได้ ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ/ผลการหารือฯ
(1) การเข้าเยี่ยมชมคารวะนายกรัฐมนตรี	<p>สาระสำคัญ/ผลการหารือฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายกรัฐมนตรียินดีที่ได้มีการนำผลการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีกับนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย (ดาโต๊ะ ศรี อิชมาอิล ซาบรี ยาacob) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2565 ไปดำเนินการแล้ว เช่น การเปิดพรมแดนและการรับรองเอกสารการฉีดวัคซีนแบบดิจิทัลจึงขอให้ขับเคลื่อนความร่วมมือด้านอื่น ๆ ให้มีผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว โดยเฉพาะการเชื่อมโยงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุน - นายกรัฐมนตรีเห็นว่าการประชุมประจำปีระดับนายกรัฐมนตรี ครั้งที่ 6 ซึ่งประเทศมาเลเซียจะเป็นเจ้าภาพ จะเป็นโอกาสให้ผู้นำรัฐบาลทั้งสองฝ่ายเร่งรัดติดตามผลตามมติที่ประชุม JC และ JDS และความร่วมมืออื่น ๆ ระหว่างกันต่อไป - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเศมาเลเซีย (ดาโต๊ะ ศรี โซฟุดดินฯ) เสนอจะร่วมมือกับไทยในด้านการฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่เยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) และชื่นชมการยกระดับการศึกษาใน จชต. ของไทยซึ่งจัดการเรียนการสอนแบบสองภาษา รวมถึงการฝึกอบรมวิชาชีพ และการแลกเปลี่ยนด้านการข่าวเพื่อป้องกันการแพร่ขยายของแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นพ้องและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานกันต่อไป - ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะขับเคลื่อนโครงการพัฒนาความเชื่อมโยงในพื้นที่ชายแดนให้มี ความคืบหน้า โดยเฉพาะการก่อสร้างถนนเชื่อมด่านสะเดาแห่งใหม่-บุกิตกา ยูธิตัม และสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก ทั้ง 2 แห่ง - นายกรัฐมนตรีย้ำความตั้งใจของไทยในการแก้ไขปัญหาใน จชต. โดยสันติวิธีและขอให้ใช้กลไกความร่วมมือที่มีอยู่เพื่อส่งเสริมความมั่นคงชายแดน ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเศมาเลเซีย (ดาโต๊ะ ศรี โซฟุดดินฯ) ยืนยันท่าทีที่จะปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการความสะดวกการพูดคุยเพื่อสันติสุขใน จชต. อย่างเต็มที่ และว่ารัฐบาลมาเลเซียเห็นชอบให้ต่อวาระการทำงานของหัวหน้าคณะผู้อำนวยความสะดวกในการเจรจาสันติภาพระหว่างรัฐบาลไทยและผู้ก่อความไม่สงบภาคใต้ของไทยจากมาเลเซีย (ตัน สรี อับดุล ราฮิม บิน โมฮัมหมัด นูร์) จนถึงเดือนสิงหาคม 2566
(2) การหารือกับรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเศ (นายดอนฯ)	<ul style="list-style-type: none"> - รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเศ (นายดอนฯ) เสนอให้ทั้งสองประเทศพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างเขตเศรษฐกิจพิเศษในลักษณะเขตเศรษฐกิจพิเศษข้ามพรมแดน (Cross-Border Economic Zone) เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ชายแดนได้รับประโยชน์จากการลงทุนในพื้นที่มากขึ้น โดยอาจจัดตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อศึกษาและหารือแนวทางการดำเนินการร่วมกันต่อไป - ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะเร่งรัดโครงการพัฒนาความเชื่อมโยงที่สำคัญ เช่น การสร้างถนนเชื่อมด่านสะเดาแห่งใหม่-บุกิตกา ยูธิตัม การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก ทั้ง 2 แห่ง ตลอดจนการศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดสตูลกับรัฐปะลิส และการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพมหานคร-กรุงกัวลาลัมเปอร์ - ฝ่ายมาเลเซียเสนอให้มีความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพเยาวชนใน จชต. ผ่าน

	<p>กลไก Malaysian Technical Cooperation Programme (MTCP) โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่จบการศึกษาภาคบังคับและไม่ประสงค์จะศึกษาต่อ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ และเห็นควรสนับสนุนให้องค์กรศาสนาของทั้งสองประเทศประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนด้านการข่าวระหว่างกันเพื่อป้องกันการแพร่ขยายของแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง</p>
--	--

4. กต.พิจารณาแล้วเห็นว่า การประชุม JC ครั้งที่ 14 และการประชุม JDS ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 5 ระหว่างไทยกับมาเลเซีย มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ เช่น

ประเด็น	การดำเนินการที่สำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. การเมืองและความมั่นคง		
1.1 การจัดการความมั่นคงชายแดน การต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ	ยกระดับความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย การลักลอบยาเสพติดและสินค้าที่ผิดกฎหมาย รวมถึงการบริหารจัดการบุคคลสองสัญชาติ	กระทรวงกลาโหม (กท.) กต. กระทรวงมหาดไทย (มท.) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)
1.2 การต่อต้านการค้ามนุษย์	เร่งรัดการพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการต่อต้านการค้ามนุษย์	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
1.3 เขตแดนทางบก	ขับเคลื่อนการสร้างและบำรุงรักษารั้วเดี่ยวที่บริเวณชายแดนด้านนอก-บูกิตกายูฮิตัม โดยคำนึงถึงการก่อสร้างถนนเชื่อมต่อด่านสะเดาแห่งใหม่-ด่านบูกิตกายูฮิตัมด้วย	กท. (กรมแผนที่ทหาร) และ กต.
2. เศรษฐกิจ		
2.1 เป้าหมายทางการค้า	เพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันให้บรรลุเป้าหมายการค้าที่ 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2568	กระทรวงพาณิชย์ (พณ.)
2.2 อุตสาหกรรมแฟชั่น	หารือความเป็นไปได้ในการส่งเสริมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมแฟชั่น	พณ.
2.3 บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการขนส่งผู้โดยสารข้ามพรมแดน และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดน	ติดตามผลการพิจารณาของฝ่ายมาเลเซียเพื่อให้สามารถลงนามร่วมกันได้ในโอกาสแรก	กระทรวงคมนาคม (คค.)
2.4 ความร่วมมือด้านยางพารา*	หารือกับฝ่ายมาเลเซียเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการจัดทำบันทึกความร่วมมือว่าด้วยเมืองยางพาราจังหวัดสงขลา กับเมืองยางพารา โกตาปุตราระหว่าง	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงอุตสาหกรรม (กนอ.)

	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กับ Tradewinds Plantation Berhad ของมาเลเซีย	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.)
3. การพัฒนาความเชื่อมโยงชายแดน		
3.1 การก่อสร้างถนนเชื่อมต่อด่านสะเดาแห่งใหม่-บูกิตกายูอิติ้ม*	เร่งรัดการออกแบบและการก่อสร้างถนนเชื่อมต่อด่านสะเดาแห่งใหม่-บูกิตกายูอิติ้ม รวมถึงการจัดตั้งจุดตรวจร่วมที่ด่านสะเดา-บูกิตกายูอิติ้ม	กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) คค. (กรมทางหลวง) มท. สศช. และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
3.2 การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก 2 แห่ง*	เร่งรัดการออกแบบและการก่อสร้างสะพานสู่หังโก-ลก-รันเตาปันยัง กับสะพานตากใบ-เป็งกาลัยบูร์	คค. (กรมทางหลวง) และ สศช.
3.3 โครงการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดสตูลกับรัฐปะลิส*	ประสานงานกับฝ่ายมาเลเซียเพื่อให้มีส่วนร่วมในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดสตูลกับรัฐปะลิส รวมถึงติดตามการมอบหมายจุดความสนใจของฝ่ายมาเลเซียในเรื่องนี้	กต. คค. (กรมทางหลวง) และ สศช.
3.4 การสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วสูง กทม.-กรุงกัวลาลัมเปอร์*	กำหนดวันการประชุมคณะทำงานร่วมเพื่อหารือความเป็นไปได้ในการสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยงระหว่าง กทม.-กรุงกัวลาลัมเปอร์	คค.
4. ความร่วมมือด้านวัฒนธรรม		
การส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมกันและกัน	พิจารณาข้อเสนอของฝ่ายมาเลเซียที่ให้ไทยร่วมกับฝ่ายมาเลเซียเสนอให้เสื่อ Kebaya ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติภายใต้องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมสหประชาชาติในปี 2566	กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.)
5. ด้านวิชาการ/การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์		
การพัฒนาทักษะอาชีพ*	หารือแนวทางการพัฒนาทักษะให้ประชาชนในพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะด้านทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามที่สถาบันฝึกออาชีพ GIATMARA ได้แสดงความพร้อมจะจัดโครงการฝึกอบรมในด้านนี้ ส่วนฝ่ายไทยอาจเสนอโครงการฝึกอบรม Training of Trainers ด้านการซ่อมบำรุงเครื่องจักรทางการเกษตรและธุรกิจด้านบริการ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการแลกเปลี่ยนนักศึกษา	กต. และ ศอ.บต.
6. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		

หมอกควัน	ร่วมกันแก้ไขปัญหาหมอกควันผ่านกลไกคณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมระดับอนุภูมิภาคว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากหมอกควันข้ามประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนงานว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนเพื่อควบคุมมลพิษหมอกควันข้ามแดนด้วยวิธีปฏิบัติ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ความร่วมมือสาขาใหม่		
เศรษฐกิจดิจิทัล	- ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การจับคู่ทางธุรกิจ และการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัลรวมถึงการต่อยอดความร่วมมือจากบริการชำระเงินต่างประเทศผ่านการสแกนคิวอาร์โค้ด (Cross-border QR Payment Linkage) - พัฒนารอบแนวทางยุทธศาสตร์ในการเตรียมพร้อมและรับมือกับอาชญากรรมไซเบอร์ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถด้านความมั่นคงทางไซเบอร์	เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) พณ. สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

หมายเหตุ (*) คือประเด็นหรือโครงการที่มีการหารือในการประชุม JDS ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 5 ระหว่างไทยกับมาเลเซีย

¹ จัดการประชุมแล้วเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565

24. เรื่อง ผลการประชุมระดับสูงในห้วงสัปดาห์ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ประจำปี 2565

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงต่างประเทศ (กต.) เสนอดังนี้

1. รับทราบผลการประชุมระดับสูงในห้วงสัปดาห์ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ประจำปี 2565

2. มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้า รวมถึงดำเนินการกิจเพื่อต่อยอดการเป็นเจ้าภาพเอเปคในปี 2565 ของไทยต่อไปตามตารางติดตามผลการดำเนินงานตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ว่าด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy] และตารางติดตามผลการดำเนินงานตามผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 และการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29

3. มอบหมายคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model เป็นกลไกหลักในการผลักดันการขับเคลื่อน ประเมินผล และติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ภายในประเทศอย่างบูรณาการระหว่างทุกภาคส่วนและทุกคน (whole-of-society partnerships) โดยอาศัยกลไกตุลาการของคณะกรรมการฯ ทั้งสองคณะ

สาระสำคัญของเรื่อง

กต. รายงานว่า

1. เมื่อวันที่ 17 - 19 พฤศจิกายน 2565 ไทยในฐานะเจ้าภาพเอเปคปี 2565 ได้จัดการประชุมระดับสูงในห้วงสัปดาห์ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ประกอบด้วย (1) การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 (2) การหารือระหว่างผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคกับแขกพิเศษ และ (3) การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 ภายใต้หัวข้อหลัก “เปิดกว้างสร้างสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน สู่สมดุล (Open. Connect. Balance.)” โดยสามารถผลักดันประเด็นสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) การอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุน (2) การฟื้นฟูความเชื่อมโยงโดยเฉพาะ การเดินทางและการท่องเที่ยว และ (3) การผลักดันการเติบโตที่ยั่งยืนและครอบคลุม โดยมีแนวคิดเศรษฐกิจ BCG เป็นแนวคิดหลัก สรุปได้ ดังนี้

การประชุม	สาระสำคัญ/ผลการประชุมฯ
(1) การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 (เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565)	รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานร่วม แบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ (1) การประชุมเต็มคณะ หัวข้อ “การเจริญเติบโตที่สมดุล ครอบคลุม และยั่งยืน” (2) การหารือในช่วงอาหารกลางวัน หัวข้อ “การฟื้นฟูความเชื่อมโยงในภูมิภาค” และ (3) การประชุมเต็มคณะ หัวข้อ “การค้าและการลงทุนที่เปิดกว้างและยั่งยืน” โดยที่ประชุมสนับสนุนประเด็นสำคัญในการ เป็นเจ้าภาพเอเปค ของไทย การฟื้นฟูการเดินทางที่ปลอดภัย การปรับโครงสร้างพื้นฐานทางสาธารณสุข และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรับมือกับแรงกระแทกในอนาคต รวมถึงแนวคิดเศรษฐกิจ BCG
(2) การหารือระหว่างผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคกับแขกพิเศษ (เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2565)	นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีนายเอมานูว์แอล มาครง ประธานาธิบดีฝรั่งเศส และเจ้าชายมูฮัมหมัด บิน ซัลมาน บิน อับดุลอะซีซ อาล ซะอูด มกุฎราชกุมาร และ นายกรัฐมนตรีซาอุดีอาระเบีย เข้าร่วมในฐานะแขกพิเศษ แบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ (1) การหารืออย่างไม่เป็นทางการ หัวข้อ “การค้าและการลงทุนที่ยั่งยืนระหว่างเอเปคกับหุ้นส่วนด้านการค้า” และ (2) การหารือในช่วงอาหารกลางวัน หัวข้อ “การส่งเสริมการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมในช่วงเศรษฐกิจถดถอยและวิกฤตเงินเฟ้อ” โดยที่ประชุมเห็นพ้องและสนับสนุนการสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างเอเปคกับ

	มิตรนอกเอเปคในประเด็นความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การสร้างห่วงโซ่อุปทานที่ยืดหยุ่นพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง และการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการทำธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน การปฏิรูปกฎระเบียบโดยมุ่งเน้นการใช้นวัตกรรม นอกจากนี้ ที่ประชุมย้ำความสำคัญของการเติบโตอย่างครอบคลุมรวมถึงธุรกิจรายย่อย การเสริมพลังทางเศรษฐกิจของสตรี และการเพิ่มพูนทักษะทางดิจิทัล
(3) การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 (เมื่อวันที่ 18 - 19 พฤศจิกายน 2565)	นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีผู้นำจาก 14 เขตเศรษฐกิจ และผู้แทนของผู้นำจาก 6 เขตเศรษฐกิจเข้าร่วม แบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ (1) การประชุมรูปแบบ Retreat ช่วงที่ 1 หัวข้อ “การเจริญเติบโต ที่สมดุล ครอบคลุมและยั่งยืน” และ (2) การประชุมรูปแบบ Retreat ช่วงที่ 2 หัวข้อ “การค้าและการลงทุนที่ยั่งยืน” โดยที่ประชุมย้ำความมุ่งมั่นในการส่งเสริมการเติบโตที่ยั่งยืนและครอบคลุม เช่น การเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาด การทำการเกษตรและระบบอาหารที่ยั่งยืน การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล การบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ และการเงินและการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. เอกสารผลลัพธ์ ในระหว่างการเจรจาในห้วงสัปดาห์ผู้นำได้มีการปรับแก้ถ้อยคำเพื่อให้เอกสารผลลัพธ์ จำนวน 3 ฉบับได้รับการรับรองโดยฉันทามติจากทุกเขตเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลสำเร็จที่สำคัญประการหนึ่งของการเป็นเจ้าภาพเอเปค โดยการปรับแก้ดังกล่าวไม่ขัดกับผลประโยชน์ของไทยและเป็นไปตามหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ (มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 15 พฤศจิกายน 2565) ดังนี้

2.1 ถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีเอเปค ประจำปี ค.ศ. 2022 เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ระดับรัฐมนตรีในการร่วมกันสร้างประชาคมในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ตามวิสัยทัศน์ปุตราจายา ค.ศ. 2040* ของเอเปค และสะท้อนประเด็นสำคัญจากคณะทำงานของเอเปคในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม 3 ด้านที่ไทยผลักดันในฐานะเจ้าภาพเอเปค ได้แก่ การทบทวนการหารือเรื่องเขตการค้าเสรีของเอเชีย-แปซิฟิก (Free Trade Area of the Asia Pacific: FTAAP) การฟื้นฟูการเดินทางอย่างปลอดภัยและไร้รอยต่อ และการผลักดันเป้าหมายกรุงเทพฯ ว่าด้วยเศรษฐกิจ BCG

2.2 ปฏิญญาผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ประจำปี ค.ศ. 2022 เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ระดับผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีเอเปคฯ

2.3 เป้าหมายกรุงเทพฯ ว่าด้วยเศรษฐกิจ BCG เป็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมสูงสุดในการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทย โดยได้รับการรับรองในระดับผู้นำเป็นแผนขับเคลื่อนงานด้านความยั่งยืนของเอเปค ในระยะยาวอย่างบูรณาการฉบับแรกของเอเปค โดยเน้นเป้าหมาย 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการกับความท้าทาย ด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การผลักดันการค้าและการลงทุนที่ยั่งยืน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดขยะ และของเสีย โดยมีการเปิดตัวเว็บไซต์ www.bangkokgoals.apec.org เพื่อเป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่อง BCG ในกรอบเอเปคสำหรับผู้สนใจศึกษา

ทั้งนี้ การเจรจาเอกสารผลลัพธ์ทั้งสามฉบับจนบรรลุฉันทามติถือเป็นความสำเร็จที่สำคัญของไทยในการขับเคลื่อนให้เอเปคเดินทางสร้างผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมได้อย่างไม่หยุดชะงักท่ามกลางสถานการณ์โลก ที่ท้าทาย โดยเฉพาะสถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน และในส่วนเป้าหมายกรุงเทพฯ นั้น เขตเศรษฐกิจสมาชิกต่างชื่นชมความสามารถและความเป็นผู้นำของไทยในการหารือกับเขตเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและหาถ้อยคำที่เชื่อมท่าทีที่แตกต่างกันจนทำให้สมาชิกทุกเขตเศรษฐกิจยอมรับร่วมกันได้ นอกจากนี้ สำหรับถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีเอเปคฯ และปฏิญญาผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคฯ ไทยได้ใช้ประโยชน์จากพัฒนาการเชิงบวกในกระบวนการเจรจาเอกสารผลลัพธ์ของการ

ประชุมผู้นำกลุ่ม 20 โดยอ้างอิงถ้อยคำเรื่องสถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน จากปฏิญญาบาห์ลี ของผู้นำกลุ่ม 20 (ซึ่งได้รับการรับรองก่อนการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค) จนทำให้สามารถบรรลุฉันทามติได้ในที่สุด

3. ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมอื่น ๆ ของการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทยในปี 2565 และการดำเนินการต่อไปเพื่อต่อยอดการเป็นเจ้าภาพ สรุปได้ ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ
(1) FTAAP	<p>- ไทยริเริ่มการทบทวนการหารือเรื่อง FTAAP ในบริบทหลังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และบรรลุการจัดทำแผนงานขับเคลื่อนที่ต่อเนื่องหลายปีในเรื่องดังกล่าว (ค.ศ. 2023 - 2026) ภายใต้คณะกรรมการว่าด้วยการค้าและการลงทุน (Committee on Trade and Investment: CTI) ของเอเปค</p> <p>- สำหรับการดำเนินการต่อไป ไทยจะร่วมกับเขตเศรษฐกิจสมาชิกขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวและติดตามผลผ่าน CTI และรายงานต่อที่ประชุมรัฐมนตรีเอเปคทุกปี และในปลายปี 2569 CTI จะทบทวนรายละเอียดและกรอบเวลาของแผนงานดังกล่าวต่อไป</p> <p>นอกจากนี้ หน่วยสนับสนุนด้านนโยบายของเอเปคจะประเมินความคืบหน้าการดำเนินการเรื่อง FTAAP ทุก ๆ สองปี</p>
(2) การฟื้นฟูการเดินทางข้ามพรมแดนที่ปลอดภัยและไร้รอยต่อ	<p>ไทยสามารถผลักดันการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจในเรื่องดังกล่าวและบรรลุข้อริเริ่มที่เป็นรูปธรรมหลายประการเพื่ออำนวยความสะดวกและกระตุ้นการเดินทางและการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เช่น การจัดทำระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมระเบียบและข้อจำกัดการเดินทางในเอเปค การจัดทำหลักการเพื่อส่งเสริมการยอมรับใบรับรองการฉีดวัคซีนระหว่างกัน การเสนอให้เอเปคมีกลไกการทำงานเพื่อรับมือกับวิกฤตในอนาคต และการผลักดันการออกบัตรเดินทางนักธุรกิจเอเปค (APEC Business Travel Card: ABTC) ให้ครอบคลุมนักธุรกิจรายย่อยมากขึ้น และไทยจะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อออกบัตร ABTC ให้ครอบคลุมมากขึ้น รวมทั้งผลักดันให้เอเปคสานต่องานด้านการเดินทางที่ปลอดภัยในปี 2566 ที่สหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าภาพต่อไป</p>
(3) เป้าหมายกรุงเทพฯ	<p>- การขับเคลื่อนการดำเนินการตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ได้แก่ (1) ในกรอบเอเปคไทยจะร่วมกับเขตเศรษฐกิจสมาชิกขับเคลื่อนการดำเนินการ โดยเน้นการผลักดันในสาขาต่าง ๆ ผ่านกลไกที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของเอเปค และร่วมกับสหรัฐฯ จัดทำเกณฑ์การพิจารณาค่าของงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการของเอเปค ประจำปี 2566 (ประมาณ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี) โดยสอดคล้องแนวคิด BCG ในเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับหัวข้อหลักของปี 2566 ที่สหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าภาพ “สร้างอนาคตที่พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงและยั่งยืนสำหรับทุกคน” โดยประเด็นความยั่งยืนจะเป็นประเด็นหลักที่สหรัฐฯ จะผลักดันด้วย บนพื้นฐานของเป้าหมายกรุงเทพฯ และแนวคิดเศรษฐกิจ BCG และเป็นประเด็นที่ได้รับการตอบรับและการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค</p> <p>และ (2) ภายในประเทศไทยจะขับเคลื่อนการดำเนินการผ่านความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน/ธุรกิจ รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และรายย่อย (Micro Small and Medium Enterprises: MSMEs) ภาควิชาการ เยาวชน สตรี และกลุ่มอื่น ๆ ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย พร้อมประเมินผลและติดตามความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ประโยชน์จากกลไกที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่แล้ว โดย กต. เห็นว่าคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model เป็นกลไกที่เหมาะสม</p>

	<p>- รางวัล BCG ของเอเปค ไทยได้ริเริ่มโครงการนี้เพื่อยกย่องบุคคลหรือองค์กรที่นำแนวคิด BCG ไปปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จและสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นต่อไป โดยแบ่งรางวัลเป็น 3 ประเภท คือ สตรี เยาวชน และ MSMEs และได้เปิดตัวรางวัลดังกล่าวในการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 ที่ผ่านมา โดยมีแคนาดาและจีนร่วมเป็นผู้เสนอโครงการด้วย ซึ่งได้ประกาศจะสนับสนุนงบประมาณโครงการเขตเศรษฐกิจละ 15,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี เป็นระยะเวลา 3 ปี ซึ่ง กต. เห็นว่าไทยในฐานะผู้ริเริ่มโครงการควรสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการทุกปี ปีละ 15,000 ดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ไทยและเขตเศรษฐกิจสมาชิกที่เกี่ยวข้องจะเริ่มกระบวนการสรรหาและคัดเลือก เพื่อมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะรางวัลทั้ง 3 สาขา ในการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 34 ในเดือนพฤศจิกายน 2566 ที่สหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าภาพเป็นครั้งแรก</p>
--	---

4. กต. พิจารณาแล้วเห็นว่า เป้าหมายกรุงเทพฯ ว่าด้วยเศรษฐกิจ BCG มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ เช่น

ประเด็น	การดำเนินการที่สำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) ภาพรวม	<p>- ไทยต้องดำเนินการตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ให้เกิดความคืบหน้าภายในประเทศ โดยภาครัฐต้องร่วมมือกับภาคเอกชน วิชาการ เยาวชน สตรี และกลุ่มอื่น ๆ ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย</p> <p>- ไทยต้องติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ภายในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยใช้ประโยชน์จากกลไกคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model</p>	<p>ทุกหน่วยงาน</p> <p>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ</p>
(2) การสนับสนุนความพยายามระดับโลกในการรับมือกับทุกความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างครอบคลุม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศสุดขีด และภัยพิบัติทางธรรมชาติ	<p>- มีข้อริเริ่มที่เป็นรูปธรรมเพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจที่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสนับสนุนความพยายามระดับโลกในเรื่องดังกล่าว เช่น วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ความตกลงปารีส และคำมั่นของเขตเศรษฐกิจในการลดการปล่อยก๊าซสุทธิให้เหลือศูนย์ และการบรรลุความเป็นกลางทางคาร์บอน รวมถึงการเสริมสร้างขีดความสามารถ และการสนับสนุนทางเทคนิคและการเงิน</p> <p>- ผลักดันการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาดและพลังงานคาร์บอนต่ำ เสริมสร้างความยืดหยุ่นด้านพลังงานและความมั่นคงทางพลังงาน</p>	<p>กระทรวงการคลัง (กค.)</p> <p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)</p> <p>อว. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.)</p> <p>กระทรวงพลังงาน (พน.)</p>
(3) การสร้างความคืบหน้าด้านการค้าและการลงทุนที่ยั่งยืนและครอบคลุม โดยให้สอดรับและส่งเสริมนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม	<p>- อำนวยความสะดวกการค้าสินค้าและบริการ สิ่งแวดล้อม โดยสานต่อการหารือที่เกี่ยวข้องและรายการสินค้าและบริการสิ่งแวดล้อมของเอเปค รวมถึงหารือเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบจากมาตรการที่มีใช้ภายใต้การค้าสินค้าสิ่งแวดล้อม</p>	<p>กค. (กรมศุลกากร) และกระทรวงพาณิชย์ (พณ.) (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)</p>

	- เสริมสร้างบทบาทของ MSMEs ผ่านการสนับสนุนการปรับปรุงยุทธศาสตร์เพื่อ MSMEs สีเขียวของเอเปคให้ทันสมัย	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
--	--	--

5. กต. พิจารณาแล้วเห็นว่า การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 และผลการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ เช่น

ประเด็น	การดำเนินการที่สำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
เปิดกว้าง (Open.) เช่น		
(1) การส่งเสริมการค้าและการลงทุน เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและการเติบโตอย่างยั่งยืน	- ส่งเสริมนโยบายการค้าและเศรษฐกิจที่สมดุลและครอบคลุม และสร้างบรรยากาศการค้าและการลงทุนที่เสรี เปิดกว้าง เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ โปร่งใส ครอบคลุมและคาดการณ์ได้ - ส่งเสริมห่วงโซ่อุปทานให้ทำงานต่อไปไม่หยุดชะงัก มีความมั่นคง และยืดหยุ่น	กค. (กรมศุลกากร) ทส. พณ. (กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.)
(2) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	ผลักดันการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่ขับเคลื่อนโดยกลไกตลาด รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับวาระ FTAAP	เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) ทส. พน. พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) และ สสว.
(3) การสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี	- สนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีที่มีกฎเกณฑ์เป็นพื้นฐาน โดยมีองค์การการค้าโลกเป็นแกนกลาง โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายและการเข้าถึงอาหาร ตลอดจนสินค้าและบริการที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับโรคโควิด-19 - สนับสนุนการดำเนินงานขององค์การการค้าโลกว่าด้วยความมั่นคงทางอาหาร เช่น ปฏิญญาว่าด้วยการตอบสนองฉุกเฉินเรื่องความไม่มั่นคงทางอาหาร และข้อตัดสินใจรัฐมนตรีว่าด้วยการยกเว้นการใช้มาตรการห้ามหรือจำกัดการส่งออกที่จัดซื้อโดยโครงการอาหารโลก	เช่น พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศและกรมการค้าภายใน) กระทรวงสาธารณสุข และ อก. กษ. และ พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)
เชื่อมโยง (Connect.) เช่น		
(4) การส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค	- ผลักดันวาระความเชื่อมโยงของเอเปค และดำเนินการตามแผนแม่บทความเชื่อมโยงเอเปค เพื่อมุ่งสู่เอเชีย-แปซิฟิกที่เชื่อมโยงรอบด้านอย่างไร้รอยต่อและมีบูรณาการ - ผลักดันการพัฒนาการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ	เช่น กค. กต. กระทรวงคมนาคม และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
(5) การส่งเสริมความเชื่อมโยงทางดิจิทัล	- เร่งรัดการดำเนินการตามแผนงานด้านอินเทอร์เน็ตและเศรษฐกิจดิจิทัลของเอเปค	เช่น กค. (กรมศุลกากร) ดศ. พณ. (กรมเจรจา

	<p>- นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในพิธีการผ่านแดนการพัฒนาและการปรับใช้มาตรการอำนวยความสะดวกการค้าแบบไร้กระดาษ รวมถึงการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และการยอมรับเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>การค้าระหว่างประเทศ) และธนาคารแห่งประเทศไทย</p>
<p>สมดุล (Balance.) เช่น</p>		
<p>(6) การรับมือกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม</p>	<p>ส่งเสริมนโยบายเศรษฐกิจ ความร่วมมือ และการเติบโตที่สนับสนุนความพยายามของโลกในการรับมือกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน รวมถึงเรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศสุดขั้ว และภัยพิบัติทางธรรมชาติ</p>	<p>ทส.</p>
<p>(7) การปฏิรูปทางโครงสร้าง</p>	<p>- ดำเนินการตามการยกระดับวาระการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (Enhanced APEC Agenda for Structural Reform: EAASR) ต่อไป โดยส่งเสริมให้มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมตามที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการรายเขตเศรษฐกิจ</p> <p>- เตรียมการจัดทำรายงานนโยบายเศรษฐกิจเอเปคปี 2566 เรื่อง การปฏิรูปโครงสร้างและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อธุรกิจที่ครอบคลุม ยืดหยุ่น และยั่งยืน</p>	<p>เช่น กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) สศช. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์</p>
<p>(8) การเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน</p>	<p>- คงความพยายามในการจัดอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งการอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไม่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดการบริโภคที่สิ้นเปลืองต่อไปอย่างเร่งด่วน</p> <p>- ร่วมมือสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานอย่างยั่งยืนที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p>	<p>ทส. พน. พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) และ สกท.</p>
<p>(9) การส่งเสริม MSMEs</p>	<p>- ผลักดัน MSMEs ไปสู่ระดับโลกและเพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุน งบประมาณอย่างยั่งยืนที่ลดการปล่อยกอง</p> <p>การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมให้แก่</p> <p>- ปรับปรุงยุทธศาสตร์เอเปคสำหรับ MSMEs ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยั่งยืน และมีนวัตกรรม</p>	<p>สสว.</p>
<p>(10) การเสริมพลังทางเศรษฐกิจของสตรี</p>	<p>- ดำเนินการตามผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปคด้านสตรีและเศรษฐกิจ และผลักดันความเท่าเทียมและความครอบคลุมทางเพศสภาพในภูมิภาค</p> <p>- ใช้ประโยชน์จากแนวคิดเศรษฐกิจ BCG การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลที่เพิ่มขึ้น และการเพิ่มทักษะด้านดิจิทัลเพื่อสร้างสู่ทางการประกอบอาชีพเพิ่มเติมสำหรับสตรี</p>	<p>พม. (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว) และ สสว.</p>
<p>(11) การส่งเสริมศักยภาพให้กับกลุ่ม อื่น ๆ ที่มีศักยภาพ</p>	<p>- ลดอุปสรรคที่มีอยู่และส่งเสริมความครอบคลุมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเงินของกลุ่มอื่น ๆ ที่ศักยภาพทางเศรษฐกิจยังไม่ได้รับการปลดปล่อย เช่น ชนพื้นเมือง</p>	<p>พม. (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ)</p>

ภาพทางเศรษฐกิจแต่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย	ดั้งเดิมตามที่เหมาะสม คนพิการ และชุมชนในพื้นที่ห่างไกลและชนบท - ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการวาระการส่งเสริมความครอบคลุมทางเศรษฐกิจ การเงิน และสังคม ของเอเปคอย่างต่อเนื่อง	
--	--	--

* คือ เอกสารกำหนดทิศทางของเอเปคต่อไปอีก 20 ปีข้างหน้าโดยมีเป้าหมายโบกอร์ (เป้าหมายเพื่อการค้าและการลงทุน ซึ่งสิ้นสุดลงแล้วในปี ค.ศ. 2022) เป็นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่เปิดกว้าง มีพลวัต ยืดหยุ่น และสงบสุข ภายในปี ค.ศ. 2040 เพื่อความรุ่งเรืองของประชากรเอเปคและเยาวชนรุ่นหลัง ประกอบด้วย (1) การค้าและการลงทุน (2) นวัตกรรมและดิจิทัล และ (3) การเติบโตอย่างเข้มแข็ง สมดุล มั่นคง ยั่งยืน และครอบคลุม